

Op maandagavond 28 oktober vond er een regionale raadsbijeenkomst plaats in het nieuwe regiokantoor van regio Rivierenland in Tiel. Tientallen raadsleden verzamelden zich in het gebouw aan de burgemeester Lidth van de Jeudestraat, waar de Regio sinds juli 2019 huisvest. De raadsleden werden tijdens de inloop welkom geheten met een kop koffie of thee en gebak, waarna de avond geopend werd. Op de agenda stonden twee sessies: één sessie stond in het teken van het ontwikkelen van het vervolg op het regionale ambitiedocument en één sessie ging over de uitwerking van vier moties over het verbeteren van het besluitvormingsproces rondom de gemeenschappelijke regelingen.

Opening

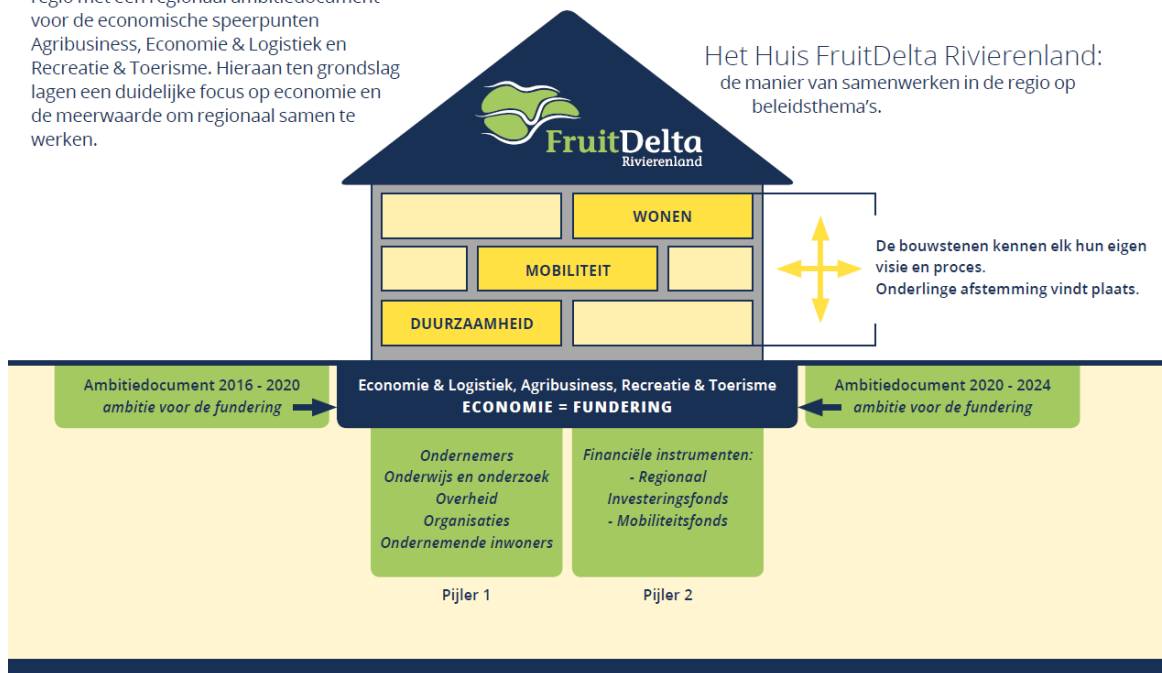
De avond werd afgetrapt in de centrale hal door Hans Beenakker, voorzitter van FruitDelta Rivierenland en regio Rivierenland. Tijdens zijn openingswoord blikte hij kort terug op de raadsbijeenkomst van 20 mei, waar de meerwaarde van regionaal samenwerken was besproken. Met het schrijven van een nieuw ambitiedocument willen we voortbouwen op het fundament dat wij als regio hebben opgebouwd, en deze avond bood de gelegenheid om met elkaar in gesprek te gaan over de regionale samenwerking en de fasering van het ontwikkelen van een nieuw ambitiedocument. Dat werd gedaan in drie groepen, met de speerpuntvoorzitters Jan Kottelenberg (agribusiness), Henny van Kooten (economie & logistiek) en Jan de Boer (recreatie & toerisme) als tafelvoorzitters. Op de eerste verdieping gingen raadsleden met elkaar in gesprek over de stand van zaken in het proces en hun ervaringen rond de vier moties over grip op gemeenschappelijke regelingen van Nanda van Doremalen. Directeuren van diverse gemeenschappelijke regelingen waren bij dit gesprek aanwezig.

Toelichting visie op regionaal samenwerken

Voordat de groepen uiteen gingen, besprak Huug Derksen, directeur van regio Rivierenland, plenair de visie op regionaal samenwerken. De regio Rivierenland heeft de huidige werkwijze gevisualiseerd in het huis van FruitDelta Rivierenland. Daarin ligt de focus op de drie bestuurlijk gekozen economische speerpunten agribusiness, economie & logistiek en recreatie & toerisme. Deze drie speerpunten vormen het fundament van ons regionale beleid. Maar we doen meer: we werken aan de beleidsvelden duurzaamheid, mobiliteit, en wonen, de bouwblokken van het huis. Ieder blok kent zijn eigen visie en proces, maar er is onderlinge afstemming. Onder het fundament zitten twee pijlers. Alle beleidsvelden werken samen met verschillende partners uit de regio, de zgn. pentahelix (pijler 1), ook zetten we financiële middelen in onze ambities en doelen te bereiken, het Regionaal InvesteringsFonds en mobiliteitsfonds (pijler 2). Het geheel valt onder de lobby & branding paraplu, oftewel het dak van FruitDelta Rivierenland

Hoe verder met de economische speerpunten na 2020?

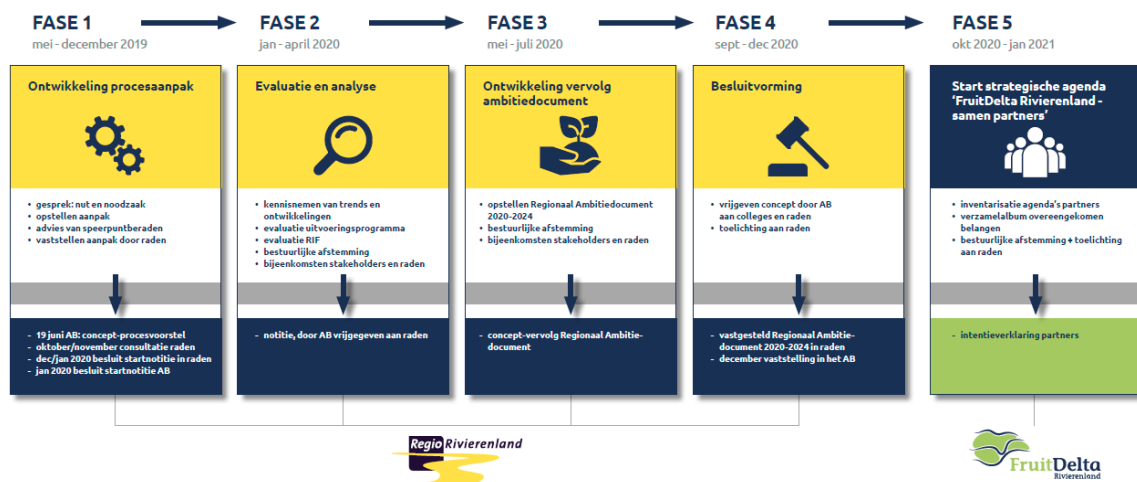
In de periode 2016-2020 werkten we in onze regio met een regionaal ambitiedocument voor de economische speerpunten Agribusiness, Economie & Logistiek en Recreatie & Toerisme. Hieraan ten grondslag lagen een duidelijke focus op economie en de meerwaarde om regionaal samen te werken.

Fasering voor het ontwikkelen van een ambitiedocument 2020-2024

In de drie subgroepen werd verder ingegaan op de fasering voor het ontwikkelen van een regionaal economisch ambitiedocument 2020-2024. Voor de ontwikkeling van een nieuw ambitiedocument is een fasering ontworpen. De huidige fase, fase 1, staat in het teken van het maken van een startnotitie met daarin een procesaanpak. In fase 2 ligt de nadruk op het benoemen van belangrijke trends en ontwikkelingen in de samenleving en in de regio, zodat we kunnen nagaan of er bijsturing nodig is in de regionale samenwerking. In fase 3 wordt vervolgens onze ambitie ontwikkeld voor de jaren 2020-2024. Fase 4 staat in het teken van besluitvorming door de gemeenteraden en in fase 5 maakt het bestuur afspraken met onze partners over ieders ambities en doelen. De uitkomsten van iedere fase zullen besproken worden met de Raden.

Proces vervolg Regionaal Ambitiedocument

Opbrengst van de sessies, zie ook bijlage

De speerpuntvoorzitters en Nanda van Doremalen presenteerden de opbrengst van hun sessie met een pitch in de centrale hal. Nanda van Doremalen startte door te vertellen dat er tijdens de avond veel gediscussieerd werd. Uit de discussie bleek dat de deelnemers de onderwerpen waar de moties betrekking op hadden als een gedeeld probleem zagen en samen wilden werken om daar uit te komen. De avond bracht veel kleine zaken op, bijvoorbeeld de toezegging van de AVRI om voortaan sneller aantekeningen door te sturen en de wens om gemeenschappelijke regelingen onderling meer af te stemmen. Ook werd tijdens haar sessies nadrukkelijk de wens uitgesproken om vaker van dit soort discussies met elkaar te voeren.

De sessies over de regionale samenwerking en het proces richting het nieuwe ambitiedocument leverden drie pitches op van de tafelhoorhoorders. De visualisering van de regionale samenwerking in het Huis van FruitDelta Rivierenland werd door de raadsleden herkend. Het economisch fundament wordt onderschreven. Er waren echter wel geluiden om deze visualisering breder te trekken door bijvoorbeeld leefbaarheid, welzijn en lobby & branding en onderwijs en onderzoek een plek te geven in het huis. Wat betreft de fasering van het proces richting een nieuw ambitiedocument hebben de aanwezige raadsleden duidelijk gemaakt dat ze graag goed betrokken willen worden. Zij vinden het belangrijk dat helder is wanneer zij over welk thema beslissen en wat hun beïnvloedingsruimte is. Daarnaast kwam de vraag 'waar willen we met elkaar heen?' vaak ter sprake. Om die vraag te beantwoorden is het belangrijk om te onderzoeken welke ontwikkelingen op mondiaal, nationaal en regionaal niveau (gaan) plaatsvinden en welke richting wij als regio kiezen voor de langere termijn. In dat proces moeten we diverse stakeholders betrekken en de unique selling points van de regio benadrukken.

Ter afsluiting

Gemeenteraadsleden uit Regio Rivierenland gaan graag met elkaar in discussie, de regionale raadsbijeenkomsten zijn daar een goed middel voor. Om de raden te betrekken bij de ontwikkeling van het nieuwe regionale ambitiedocument, stelde Hans Beenakker voor om samen met Huug Derksen een rondje te maken langs de verschillende gemeenteraden dan wel commissievergaderingen in de regio, als een gemeenteraad dat wenselijk acht. De avond werd afgesloten met een informeel samenzijn.

Bijlage Pitches

Opening Hans Beenhakker

- Kwam binnen bij veel interessante gesprekken. Vanavond heeft zeker iets opgeleverd.
- De terugkoppeling doen we – zoals aangekondigd – met een aantal pitches.
- Er wordt ook nog een VLOG opgenomen voor de gebiedsgedeputeerde, dus die gaan jullie ook nog een keer zien.
- Ik wil de discussie ook graag verder met gemeenteraden in de regio voeren. Het idee is, en dat hebben we ook al in de agendacommissie besproken, dat Huug en ik bij jullie langskomen. Als jullie dat willen natuurlijk.

Nanda van Doremalen

- In de bijvangst van deze vier moties zitten heel veel kleine dingen die heel mooi zijn:
  - Bijvoorbeeld: de AVRI heeft toegezegd om voortaan sneller de aantekeningen door te sturen;
  - Ook gaan we gemeenschappelijke regelingen onderling meer afstemmen;
  - Gemeente Neder-Betuwe is heel kritisch, maar heeft tegelijkertijd veel goede ideeën.
- Er is heel veel discussie ontstaan tussen de mensen. Het is een gedeeld en gevoeld probleem en mensen willen er samen aan werken om daar uit te komen;
- Er wordt met name gezegd: vaker van dit soort discussies. Ik ben daar helemaal voor.

Henny van Kooten

- De eerste groep wilde het fundament zo houden;
- Er werd wel gevraagd om het begrip ondernemende burgers wat meer duiding te geven. Dat kan soms tot wat misverstanden leiden;
- Kijk daarnaast hoe we lobby & branding wat meer body kunnen geven. Er werd daar wat verschillend over gedacht: voor sommigen is het een bouwsteen, voor anderen zou het zelfs een speerpunt kunnen zijn. Daar moeten we nog een keer met elkaar over doorspreken;
- Recreatie en Toerisme werd ook genoemd, vooral om de parels die we hebben wat meer met elkaar in verbinding te brengen en successen te delen. Niet ieder voor zich, maar met elkaar;
- Neem de raden in alle fases mee. Als er weer eens iets afloopt, begin nog een keer met zo'n bijeenkomst want het wordt enorm gewaardeerd. Daardoor kunnen mensen ideeën ventileren en er werden best leuke ideeën genoemd.
- Bijvoorbeeld: wat is nou de nieuwe logistiek? Niet meer 'meer bouwen van dozen', maar denk daar eens slim over na;
- En we vonden het ook leuk om naast dit soort sessies een keer een bijeenkomst te beleggen met een futuroloog. Hoe kijkt zo iemand nou naar de ontwikkelingen in de wereld, en in Rivierenland?
- Vergeet de laanboomsector niet, daar is sprake van veel innovatie en inspiratie: het is een sector die er toe doet, zeker ook Europees;
- De tweede groep is ook prima met economie [als fundament (?)], maar trek het breder. Bouw het merk FruitDelta wat meer uit en kijk een abstractieniveau hoger, in het dak, wie zijn wij en waartoe zijn wij hier op aarde en wie willen wij zijn?
- Kijk naar het onderwijs;
- Via lobby & branding, kijk ook even naar andere regio's. Food Valley en Agribusiness, we kunnen meer voor elkaar betekenen en uitdragen;
- Stem ook de plannings op elkaar af met alle raden en in de regio;
- Maak een risico-analyse van het traject van de vijf fases, waar kan het eventueel misgaan?
- Probeer de inwoners aan de voorkant iets beter te betrekken.

Jan de Boer

- We herkennen ons zeker in de basis van het huis, maar bij logistiek wordt vooral ook de combinatie gezocht met infrastructuur;
- Economie zit in alle speerpunten en niet zozeer in economie & logistiek. Die naam is verwarrend, is infrastructuur en logistiek niet passender?

- We missen een aantal bouwstenen. Denk bijvoorbeeld aan leefbaarheid, waar we al een startnotitie van hebben. Maar ook lobby & branding en de zorg die we samen doen. Er zijn dus meer bouwstenen die we boven op het fundament hebben;
- Denk ook aan de acht opgaven. Die zullen op de één of andere manier terug moeten komen: gaan we weer op dezelfde manier werken als we dat gedaan hebben?
- Henny noemde net de futuroloog, bij ons kwam ook de discussie naar voren over 'waar staan we over zoveel jaar?' Waar willen we eigenlijk met elkaar heen? Er liggen veel kansen. Bijvoorbeeld: er kunnen zoveel huizen worden gebouwd, we hebben zoveel ruimte. We praten daarentegen veel over bezuinigingen in het sociale domein, voorzieningen die sluiten en de vergrijzing van de bevolking;
- Moeten we niet gebruik maken van de rapporten die er zijn. Daar thema's uit halen en daarover een gesprek organiseren, voor de lange termijn;
- Wat betreft het proces: Probeer goed in te zoomen op de stakeholders. Kijk eens verder dan de gebaande paden en de stakeholders die we al kennen, die in ons netwerk zitten. Probeer ook eens organisaties, ondernemers, mensen te spreken die een andere kijk op dit soort processen en deze samenwerking hebben. Bijvoorbeeld mensen die ervaring hebben met het RIF;
- Als het gaat om de rol van de gemeenteraden, probeer in een startnotitie goed inzichtelijk te maken wanneer ga je als raad waar over. En wat is vervolgens je beïnvloedingsruimte.
- Daarnaast hebben raden behoefte aan minder tijdsdruk, goede afstemming, willen ze tijdig het proces kennen en van informatie voorzien zijn. Praktisch voorbeeld: met de uitnodiging was het heel prettig geweest als het huis en de fases in de digitale uitnodiging zaten.

Jan Kottelenberg

- Twee boeiende gesprekken. Het begon met de opmerking dat Regio Rivierenland de overheid is en FruitDelta Rivierenland de samenwerking. Blijf ze ook apart gebruiken; FruitDelta Rivierenland is het verhaal, Regio Rivierenland is dit soort overleggen;
- Men miste teveel welzijn en welvaart [in het huis]. Welzijnscomponenten moeten wellicht meer betrokken worden;
- Dat heeft ook iets met de tijdspanne te maken, met de crisis waar we uit zijn gekomen sinds de vorige periode. De vleespotten van Egypte: van gekkigheid weten we soms niet waar we het geld aan uit moeten geven;
- Wat zijn nou de unique selling points van onze regio? Waarin zijn wij anders dan de rest van Nederland? Laten we dat vooral benadrukken in de komende jaren;
- Onderwijs en arbeidsmarkt werd heel belangrijk gevonden. Hoe zorgen wij er voor dat we aantrekkelijk zijn qua arbeidsmarkt en dat we goede opleidingen aan onze jongeren geven?
- Want onze jongeren trekken weg. Komt dat door mobiliteit, is dat slecht of onvoldoende onderwijs? Punt van aandacht;
- Crossovers, nieuwe trends, spelen wij daar voldoende op in? Dat was de ene kant, de andere kant zei: Betuwanaren zijn rommelaars. Nieuwe trends en rommelaars: Regio Rivierenland als broedplaats van ontwikkeling;
- Goed vestigingsklimaat voor burgers en bedrijven. Daar moeten wij de komende jaren mee aan de slag.